

Iskaja vsak dan
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Narodne štivke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Jaži, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
Vse iz naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, u. Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer.
Vse oglase 16 stotink na vrsto petit; poslanice, omernice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Narodna znaša
za vsako leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne odira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Naročnina plača se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).
izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik: zvečer list „Edinost“. — Natisnila tiskarna koncern list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-branilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti.)

Bitka pri Liaojangu.

LIAOJANG 1. (Reuterjev biro). Japonci so v torek zvečer ob 7. uri zadnjič ponovili napad, in sicer ob časti, ki vodi v Fengvang-čeng. Neredno streljanje s pušk je trajalo vso noč. Včeraj zjutraj ob zori je pričela bitka z novo.

LIAOJANG 1. Sinoči je prijel »Reuterjev biro« nastopno brzjavko: Rusi so prodrli ob železnici proti jugu.

TOKIO 1. (zjutraj) Bitka pri Liaojangu traja še dalje, toda dosedaj ni še nikakega uspeha. Uradne japonske brzjavke, ki so bile včeraj prvo zvečer odposlane, poročajo da ni nobena stranka dosegla očitnega uspeha.

PETROGRAD 1. Ruska brzjavna agentura poroča iz Mukdena od 31. m. m. ob 4. uri popoldne: V minoli noči je šel tod mimo vlak v katerem se je vozilo proti severu nad 200 pri Liaojangu vjetih Japoncev. Drugi vlak se pričakuje. Kakor se sliši, so Japonci večkrat napadli naše čete z bajoneti, a bili so na vsej fronti odbiti. Sovražnik je imel velika zgube ter je zgubil tudi 40 topov. Naše zgube še niso znane.

BEROLIN 1. »Lokal-Anzeiger« so sporočili iz Petrograda: Brzjavka od 30. m. m. iz Liaojanga poroča: V ponedeljek zvečer je posehal boj topništva še le ob 8. uri zvečer. Zjutraj je pričel sovražnik silno napadati tretjo armado zbor. Tu niso dosegli japonci najmanjšega uspeha. Najprvo jih je 23. pozneje 24. polk odbil. Polk je odbil in ta četa odbila šest napadov.

Dve japonski stotniji sta bili odrezani od glavne vojske; ter sta se nedaleč od ruskih pozicij zatekle v neko staro reduto; toda Japonci so ju držali za Ruse ter ju v začetku obstreljavali s topovi pozneje je pa pehota nanje streljala ter ju popolnoma uničila.

Od 4. ure naprej so Japonci pričeli silno napadati južni oddelek, da bi ga na levem krilu zajeli. En ruski polk in ena baterija sta to preprečila ter prisilila Japonce, da so se v velikem neredu umaknili ter morali zapustiti že zasedene pozicije. Med ruski četami vlada veliko navdušenje.

Kitajska carinska oblastnija zaustavila japonski parnik.

ČIFU 1. (Reuterjev biro) Parnik »Independent«, ki ga je najelo parobrodno društvo »Baka-Szen-Kai« in ki vozi živila iz Japonske v Niučing, je bil od kitajske carinske oblastnije zaustavljen. Carinski ravnatelj zahteva, naj se tovar izkroja v Čifu.

Japonski konzul je po odposlancu v Pekingu protestiral. Sr Robert Hart razsodi v

strari. Vkljub vsemu oporekanju se domneva, da je vozil »Independent« deset milijonov je-nov za Kurokijevo armado. Neka japonska uničevalka torpedov je baje prevzela to svoto od »Independenta« v Dajnem. Iz dobrega vira poročajo, da je japonska torpedovka za sledovala ruske čistačke, ki so skušali d. aspeti v Port Artur z važnimi poročili. Častnike so baje dne 31. t. m. zajeli ter jih odpeljali v Daljai.

Ruski brezzični brzjav v Čifu.

LONDON 1. »Morning Post« je prejela včeraj iz Čifu brzjavko: Glasom nekega poročila ameriškega konzula v Čifu so bile na prave za brezzični brzjav nazgradbi ruskega konzulata odstranjene. V Washingtonu sodijo, da je Japonska prisila Kitajsko, naj v tem smislu vpliva na Ruse, oziroma da so Rusi dobrovoljno naprave odstranili ker bi postale po padcu Port Arturja brez pomena.

Iz Mukdena.

MUKDEN 1. (Reuterjev biro). Japonska vojna sila 10.000 mož prodira baje od severo-vzhoda.

Brzjavka generala Steslja na carja.

PETROGRAD 1. (Uradno) Brzjavka generala Steslja na carja Nikolaja od 26. avgusta se glasi: Milostna brzjavka Vsaša Velikanstva je bila vprejeta od čet z velikim navdušenjem. Brzjavka je podvojila moči vojaških čet nasproti sovražniku ter povzdignila junaštvo braniteljev. O 1 dne 23. t. m. do današnjega dne so bili vsi napadi Japoncev, ki so se dan na dan ponavljali z božjo pomočjo odbiti.

Boji okolo Port Arturja.

LONDON 1. »Reuterjev biro« je prejel včeraj iz Čifu poročilo, da so Japonci zasedli okolo Port Arturja skrajne pozicije: Na vzhodu višne blizo vtrdbe št. 5, na jugu Palinčeng in na zapadu Hokiatsu in Jongto-vang. Utrdba št. 5 ni glasom poročil Kitajcev ki so zapustili trdnjavo dne 28. m. m., zasedena ni od Rusov ni od Japoncev. Pri Tingkaitašiu so Rusi obstreljavali Japonce, ko so hoteli isti nastaviti topove. Potrjuje se vest, da so Rusi zopet zasedli Ičau. V Port Arturu je malo živih. Vreča moke stane 11 rubljev.

Ruska križarka »Don«.

LONDON 1. Kakor poroča »Standard« je bilo ruski križarki »Don« dovoljeno, da je smela vkrcati v Vigu 200 tonelat premoga in vodi. »Don« zasleduje angleški parnik »Kiseatool«.

Pruski princ ne odpotuje na bojišče.

BEROLIN 1. »Nordd. Allg. Zeitung« je zvečala, da se je potovanje princea Friderika Leopolda na azijsko bojišče na ruško željo odložilo, vlad obstoječe nevarnosti, da razrušijo Činguzi železnico.

Mej tem, ko je veleposlanik Baratsinski, gospod Valerijan Kohanski, v visokih škornjih iz rumenega usnja, v raztrgani jutranji obleki in s četverouglo kapo na glavi, zanjutkoval, pušči dolgo turško pipo in čita joči novine, je pa njegov sluga Vasika obešil obleko na neki kip in jo tako čistil. Razun te dvojice je bil na tem posestvu od živih stvorov tudi stari lovski pes, ki je drmal pod veliko pečjo.

Kohanski, jedini gospodar na tem posestvu, bil je še mlad človek, lepe postave in gospodskega izgleda. Nad ustnicami so mu prirastle črne brke, črne kakor njegovi lasje, a otočni mu oči sta imeli vendar oni izraz, pred katerim mora vsaka ženska povestiti oči. Njegova soba je bila nakičena s slikami. Bilo je tu slik odličnih in bogato nalepotičenih gospa, jedna njih je imela na sebi knežji plajšč. Bila je tu nadalje slika neke igralke v belini, kakor Norma, neke Židinke v kaf tanu z zagnanim čelom, in neke poljske kmetice v ovčji koži s koralami na črni vrati. Ta galerija slik je bila gledalcu priča o bujni in veseli mladosti. No, kraj vsega tega je vsakdo rad imel Baratsinskega gospodarja. In

Japonci zasedli Liaojang.

LONDON 1. Brzjavka dospela »Reuterjevemu biro« iz Šingaja poroča: Japonci so baje danes po ljutih bojih zasedli Liaojang(?) Rusom prihajajo neprestano znatna ojačenja.

TOKIO 1. (Reuterjev biro). Lavo krilo in centrum ruske pozicije južno od Liaojanga sta se danes popoldne počela umikati.

Novi boji okolo Port Arturja.

ČIFU 1. (Reuterjev biro) Neki Kitajec, ki je zapustil Port Artur zvečer dne 28. m. m., poroča, da se je dne 27. t. m. vršil tam zopet ljut boj. Japonci so poskusili zavzeti utrdbo Pelunčan, toda dva njihova silna na skoka sta bila baje odbita. Dne 28. m. m. so Japonci baje napadli novo močno utrdbo št. 6., vkljub temu da so bili izpostavljeni silnemu vzkriznemu ognju bližnjih utrdb.

Po 3 urnem boju se jim je baje posrečilo vzeti vtrdbo. Rusi so se baje umaknili v bližnje utrdbe, odkoder so z združenim streljanjem na vtrdbo prisilili Japonce, da so se z nje umaknili.

Brzjavne vesti.

Deželnozborska dopolnilna volitev.

GORICA 1. Na današnji deželnozborski dopolnilni volitvi za mesto Gorice je bil z 98 glasovi izvoljen dr. Kamilo vit. Egger, odvetnik v Gorici (liberalci). Na volišče so prišli 104 volilci, 4 glasovi so bili neveljavni.

Shod zgodovinarjev.

SOLNOGRAD 1. Danes predpoludne je bil v mramorni dvorani grada Mirabell otvorjen 8. shod nemških zgodovinarjev.

Cesar v Schönbrunnu.

ISL 1. Cesar je danes ob 2. uri odpotoval v Schönbrunn.

DUNAJ 1. Cesar je ob 7. uri zvečer d. spel iz Isla v Pencing, odkoder se je podal v Schönbrunn.

Odesa svobodna luka.

PETROGRAD 1. »Ruskiye Slovo« poroča iz Odesa, da se tam širi vest, da hoče ruska vlada proglasiti za nekoliko let Odeso za svobodno luko.

Grški princ Jurij.

BRINDISI 1. Grški princ Jurij je dospel danes semkaj ter je potoval dalje v Rim.

Parnik Pannonia.

BEKA 1. (Priv.) Parnik »Pannonia« je danes odplul z Reke. Njegova ekselena trgovski minister blagoizvolil je pregledati prostore tega parnika ter je izrazil svojo zadovoljnost.

Pogreb bivšega sultana Murada.

CARIGRAD 1. Pogreb bivšega sultana Murada se je vršil povsem na them in pri-

jetudi so ga nekateri smatrali nekakim don Juanom, vendar so vsi priznavali, da je človek dobrega srca. Že pred več leti je ostal osamljen na širokem svetu; nikjer ni imel nikogar, razun starega sluga in starega lovkega psa. Prvi od te zveste dvojice mu je nadomestoval roditeljsko ljubezen, plet mu negavice; in ako je ozebel na lovu, negoval ga je v postelji in mu kupal zdravila. Razun tega imel je ta starček tudi to vrlino, da je rad držal propovedi, a gospodar mu je dajal dovolj prilike, da se je spopolnjeval v tej plemeniti umetnosti. Ko se je dogodilo, da je gospod Valerijan slučajno zaigral več denarja, nego navadno, ali se vnovič zadolžil, je Vasika zvečer redno prihajal k svojemu gospodarju, predno je ta zaspal; in takrat bi se morali pred njegovim jokom in propovedjo svobodno skriti Jeremija in Izaija in vsi ostali maojši proroki.

Vasika je ponovno nekaj vpraševal ali ni dobil nobenega odgovora. Hotel je vprašati še enkrat, ali nekdo je potrkal na vrata.

— Svobodno! — je zamrmral gospodar.

prosto. Približno 50 oseb iz palače je šlo za krsto, med temi ni bilo nobenega uradnika zlasti nobenega odposlanca. Krsto so položili v mausoleju v Sameri (v neki mošaji carigradski). Izvzemaš uradne objave o smrti Muradovi, ni prišlo v novine nobeno drugo poročilo, ker ni tega vlada dopustila.

Dr. Koerber v Galleiji.

LVOV 1. Ministerski predsednik si je ogledal deželno gledališče in potem tudi kaznilnico okrajnega sodišča. Ob pol eni uri je bil pri mestnemu predsedniku dru. Malachowskemu obed. Ob 2. uri je odpotoval dr. Körber v Skvarzawo.

Skvarzawa 1. Ministerski predsednik dr. Körber je dospel popoldne semkaj ter je obiskal državnega poslanca Javorskega. Nato se je minister odpeljal v kočiji v Busk, kjer je bila ob 7. uri zvečer pri grofu Kasimirju Badenju večerja.

Nuncij Granito di Belmonte.

RIM 1. Včeraj je sprejel papež v avdijenci dunajskega nuncija Granita di Belmonte.

Štrajki.

CHARLESROI 1. Danes zjutraj so vse steklarne ugazale ogeaj. Dalo se je povsod ustavilo. Le v eni steklarai v Marchiennesu delajo. Dosedaj je vse mirno.

CHICAGO 1. Vsi mesarski pomočniki so začeli štrajkati.

MARSILJA 1. Turajšnji posestniki mlinov so selenili zapreti mline. Vsed tega je 8000 delavcev brez posla. Vsa poročila zatrjujejo, da je položaj zelo resen.

MARSILJA 1. Predsednik trgovinske zbornice se trudi, da bi štrajk poravnal. Na ukaz vodstva štrajkavcev je prišel v mesto Cete glavni štrajk delavcev v ladijedelnih.

Zrebanje.

BUDIMPEŠTA 1. Na današnjem zrebanju srečk ogrskega rudačega križa je serija 5716 št. 60 zadela glavni dobiček 20.600 kron.

Jugoslovanska vprašanja bodočnosti.

III.

Čim odbije zadnja ura prevladovanja ptujega kapitala v jugoslovanskih pokrajinah, odpro se nam povsem nove perspektive. Trst-Reka-Dubrovnik Carigrad — to so imena, ki bodo imela v bodočnosti veliko važnost za jugoslovanstvo, ker bodo igrala odlično ulogo v njega gospodarskem življenju. Ker se bo v Slovenih industrija razvijala poagoma, tako se razvije Trst — o čemer pa ostane, seveda, nedotaknen njega mednarodni značaj v komercijelnem pogledu — v prvo pristaniško in trgovsko

Vrata so se samo malo odprla, ali ostalo je vendar dosti prostora, da se je privlekel v sobo sub, visok žid, v pisanih hlačah, visokih škornjih, s čudno okroglo kapo na glavi, izpod katere so gledali gosti lasje. Od velikega platnenega kafana se mu je komaj moglo videti rudeči obraz, orlovski nos, in dve mali očesi.

Postal je na vratih vzdihuje. Vrata so ponovno zaškripala in pustila v sobo drugega žida, kateri je imel nos podoben korenu, a za tem je precej vstopil še tretji. Bil je to mlad človek, okolo 24 let, nalepotičen, kodrast, z rudečim robcem, lepo brado, pravilnimi črtami na obrazu. Tudi poslednja dva sta ostala pri vratih, kakor prvi. In zopet so zaškripala vrata, in v sobo je vstopil človek okroglega in rudečega obraza kakor breskev s čvrsto stegenim kaftanom okolo okroglega trebuha. Ta poslednji je priprl vrata za seboj ter se molče postavil v red z ostalimi in nato so začeli vzdihati vsi skupaj v zboru. Kohanski jih je nekoliko časa pustil da vzdihujejo, zatem je vrgel novine na mizo, prižgal pipo, pogledal jih še enkrat; na to se je zadržal na njih. (Pride še.)

PODLISTEK.

Ženitev Valerijana Kohanskega.

Spisal Sacher-Masoch. — Prevel J. S.

I.

Ako te slučaj nanese na posestvo Baratsinske, pogodiš na prvi pogled, da tukaj gospodarijo Poljaki. Naokolo soraztrežena močna poslopja s slabimi strehami, upognjenimi od vetra, a malo dalje je majhen gospodski dvorec, na katerem so vsa okna pobita in zalepljena s pisanimi papirjem, ki čim je zapisnil vetriči, dajajo od sebe neki čuden glas. Sredi dvoršča zija široka mlaka, iz katere hodijo rase umazane, nego so prišle notri. Hlevi so povsem zanemarjeni, sobe so polne pajčevin, a pohištvo je pokrito debelim belim prahom. Steze po vrtu so zarastle s plevelom, a po lehab je vraslo trnje in koprive, po katerih so se polži sprehajali brez skrbi. V golobajaku so stolovali vrabci, a po kletah so slobodno tekale miši, ker jih ni nobeden vznemirjal.

mesto Slovencev. Industrija v slov. krajih bo proizvajala mnogokateri produkt ki bo sposoben za eksport. A ta eksport se ne bo vršil, kakor do sedaj, le na sever in v druge dele monarhije, ampak tudi v inozemstvo. A za to prijaše že po naravi Trst v prvi vrsti v posev, s posebnostjo, ker iz vseh slovenskih krajev vodi železnica v Trst in se bo železniško omrežje vedno spopolnjevalo. Veliko korist bi donesla tudi namerjeni kanal Donava-Adrija.

Kar pomenja Trst za industrijo v slovenskih krajih, taisto bo pomenjala Reka za Hrvatsko in Dubrovnik za Dalmacijo in Bosno Hercegovino. Reka se razvija, kakor pristaniško mesto z orjaškimi koraki in utegne v nedolgem času celo prekositi Trst v morskem pogledu. Dubrovnik je bil pred stoletji, v glavnih dobah tamošnje slovenske republike, gospodar ne le na Adrijanskem morju, marveč tudi na severo-afriškem obrežju, in njega slava in moč je segala do obrežij tedaj hrjaške Španske. Naravnemu gospodarskemu razvoju v jugoslovanskih deželah bo posledica ta, da ta staroslavni Dubrovnik postane zopet slovensko pristaniško in trgovsko mesto. Politični odnosi na Balkanu kažejo neizprosno na to, da bo minimalna gospodarska, kakor tudi politična moč Turstva v Evropi k večjemu le še nekoliko desetletij predstavljala iluzijo, ki se ne da vzdržati. Vsakdo, ki gleda bistro, vidi nevarljiva znamenja, da je hirajočemu turškemu carstvu v Evropi neizbežno usojena propast ter da je to carstvo smatrati kakor dedšino Slovanstva in to toliko valed balkanske politike Slovanstva, v zadnje čase sicer nekoliko zamolkle, ki se pa vendar jasno pojavlja zadnja desetletja. Potem bi bila odprta pot v Carigrad za pristaniško in trgovsko mesto vzhodnega dela Jugoslovancev. Uresničenje teh lepih sanj bodočnosti, za kakoršno so brez-pogojno dani politični in gospodarski pogoji bi morali Jugoslovancem neizogibno odprti pot v svetovno gospodarstvo. Zaključek, ki ga je napisal avktor v praškem listu, pa zveni tako, da ga moramo nujno priporočiti v čitanje Slovanom, posebnost pa čim Slovencev, ki radi zategujejo ustnice na zanesljiv posmeh, ako se jim govori o važnosti tržaške pozicije za vse Slovanstvo, oziroma o važnosti narodnega dela, ki je vrši sedaj slovenski življenj na ozemlju tržaškem. Ta zaključek se glasi: »In tako vidimo — da se povzame k prvotno dotaknjeni misli — da sedanje drobno delo Slovencev v Trstu in njega okolici nikakor ni iluzija, da isto nikakor ni zgrajeno na kakem meglenem sanjarskem fundametu, ampak da sledi čisto realnim ciljem. Za bodoče dobe, za čase razvijanja in zmage slovenskega gospodarskega dela, za čase uveljavljanja lastnega slovenskega in slovanskega kapitala v slovenskih krajih, skrbi sedaj vršeče se drobno delo v gospodarskem kulturnem in političnem pogledu. To niso domišljije kakoga sanjača: to je politika bodočnosti, globoko — premišljena politika prepričanja.

Rusko-japonska vojna.

TRST, dne 1. septembra 1904.

Gigantska je borba pri Liaojangu. Nočajošje vesti pravijo, da bitka ni prizela še nikake odločitve. Ali značilneje zveni zatrtilo iz Tokija, češ, da se nobena stranka ne more ponašati s kakim pozitivnim vspehom. No, mi pa pravimo, da je že v tem vspeh Rusov! Kdo je zapričel ofenzivo, kdo je napal? Menda Japonci. Kdo mora torej kaj doseči? Menda Japonci. Čim torej Japonci niso nič dosigli — je to že velik vspeh za Ruso. Rusom ne treba za sedaj nikakih »rmag« in gotovosti ne mislijo v tem hipu. Njihova zmaga bo že v tem, ako bodo ti boji trajali še nekoliko dni, ne da bi Japonci kaj dosigli. To mora te poslednje slednji izmučiti in utruditi.

Kuropolitika je že začetkom vojne določila taborišče v Liaojangu, a vedel je tudi, da do septembra ne bo imel dovolj moči, da bi mogel zabraniti napredovanje Japencev. Zato je tudi takoj nspovedal suksesivno umikanje, je odredil utrditev Liaojanga in dal prirediti baterije, rove in cele pase z raznimi zaprekami kakor so seobno tudi mreže iz žice. Zato trebajo Japonci veliko premoč, ako hočejo vpeti proti fortifikatorični sili. A če ne vpeto, potem pa se jim utegne zgoditi, da Kuropolitika zaprične krepko proti-ofenzivo proti utrjenim in izmučenim japonskim četam. Ako bi se pa izkazalo, da bi fortifikatorična sila Liaojanga ne zadoščala, je Kuropolitika

gotovo poskrbel, da odidejo njegove zaloge, treni, rezervne naprave pravočasno od Liaojanga proti Mukdenu, kamor se umakne tudi glavna ruska vojska. Po sedanjih trdovratnih bojih pa je soditi, da se je Kuropolitika odločil za krepko obrambo Liaojanga.

Na kratko je možno položaj obeh vojsk označiti tako-le: ruska vojska more biti potolčena, a ne more biti zrušena; za japonsko pa bo prvi veliki poraz pomenjal začetek katastrofe. Rusi imajo prostora za umikanje in časa, Japonci pa nimajo časa in smejo le — naprej.

Iz pred Port Arturja tudi danes ni važnih vesti. Simptomatična pa je ona, ki pravi, da hočejo Japonci ubrati drugo taktiko, to je: odločili da so se za redno obleganje. To bi pa pomenjalo, povedano z drugimi besedami: Japonci priznavajo, da z naskokom ne morejo vzeti trdnjave. Altró che: Port Artur v zadnjih vzdihljajih!

Iz Vladivostoka.

»Novoje Vremja« piše: V okolici Vladivostoka je vse mirno. Vreme je hladno toda krasno. Ob pristanišču vlada živahno življenje. Hitro popravljajo križarki, ki sta ble v zadnjem boju poškodovane. V kratkem odplujejo zopet na odprto morje na nova podjetja.

Veliki knez Boris.

Iz Petrograda poročajo, da je dospel tja z bojišča veliki knez Boris, ki se pa za par tednov zopet vrne na bojišče, zbog česar je popolnoma neutemeljena vest, ki so jo prinesli razni listi, češ, da se je general Kuropolitik hotel iznebiti velikega kneza ter ga je za to odposlal v Petrograd na čelu deputacije, ki je imela čestitati carju poročom rojstva prestolonaslednika.

Pismo generala Focka.

V Sebastopolu živeča mati generala Focka, poveljnika ruskega topništva v Port Arturju, je prejela, kakor poroča »Novoje Vremja«, iz Port Arturja pismo, v katerem jej javlja general Fock, da se trdajava ne uda, ker je bogato preskrbljena z živili in strelivom.

Življenje v Port Arturju.

Neki ameriški pomorski ataše, ki je bival 3 mesece v Port Arturju ter pred nedavno odšel od tam, je podal nekemu francoskemu novinarju nekoliko podatkov iz obleganega mesta. Ataše je pohvalil toliko braniteljevojeke portarturske kolikor tudi meščanstvo ter dostavil, da zaslužijo kolajzo za hrabrost eni in drugi, če tudi zavzamejo Japonci Port Artur.

Občinstvo se je že pričelo brezčutnim japonskim krogom, ki padajo dan na dan v mesto. Ako je streljanje le presilno, tedaj se prebivalci umaknejo v kleti in podzemne jame, katere so navlašč izkopali, da jim služijo za bivanje.

Tudi življenje na ulicah ni prenehalo. Ker ne primanjkuje živili, je odprto tudi mnogo gostilnic. Meščani gredo po svojih navadnih poslih oziroma strežijo bolnikom in pomagajo pri gradjenju utrdb. Še nedavno temu je svirala ob navadnih urah godba na glavnem trgu.

Nikjer ni po mestu slišati pritožb, nikjer izbruhov obupnosti. Vse se je udalo v usodo, ker vedo, da mora tako biti. Izlasti mnogo pripomore za vzdrževanje reda in nade v bodočnost sam general Steselj, čegar brabrost in previdnosti ne more pomorski ataše dovolj prebvaliti. Tudi vojaki so dobre voje. Zdi se, kakor da bi hoteli pokazati, da se Rusi znajo bolje braniti nego napadati.

V začetku se je prebivalstvo balo, da bo neugodno vreme in množstvo mrličev na zdravje prebivalstva slabo vplivalo, toda tudi ta strah je bil prazen.

Mnogo žrtev je seveda padlo, to je bila neizogibna posledica naskokov oblegovalne japonske armade in neprestanega obstreljevanja. Toda človek se pričči tudi vsem strahotam vojne. Negotovost vsake ure veče prebivalce z neko skupno srčnostjo, ki podaja ljudem, ki niso sicer junaki, res nekaj junškega.

Koliko časa da se utegneš mesto držati, ne zamore nihče z gotovostjo povedati. Možno je, da pade trdnjava že v bližnji bodočnosti, a možno je tudi, da vatrjuje branitelji, dokler ne postane Port Artur razvalina, a vsakako bo ta obramba pomenjala slavni čin ne le za vojske, ki se bore za svojo zastavo, ampak še skraj v veči meri za prebivalstvo, ki tako potrpežljivo vztraja.

Sprememba na tržaškem namestništvu.

Tudi list »Schwarz-Gelb« izreka svojo sentenco o odstopu tržaškega namestnika grofa Gočasa, katere sentence pa mi — ne bi podpisali. Radi tega, ker pravi, da so vsi dinastični in avstrijski krogi v Trstu, z zadoščanjem pozdravili odstop grofa Gočasa — se mi ne moremo pripraviti s »Schwarz-Gelbom«, ker moramo priznati, da se zelo pomankljive naše informacije o ekzistenci in številu dotičnih avstrijskih »krogov« v Trstu. Izlasti se nam ne more šteti v zlo te naše nevednosti, ker gospoda pri »Schwarz Gelbu« gotovo niso mislili s tem kake slovenske krige, ampak mislijo gotovo »kroge« v tistih sferah, v katere ne sezajo Slovenci, ker so — kako bi rekli? — no, ker so... predemokratičen narod. Fustimo torej to gospodo v njihovem »najiskrenejem zadoščanju«, ki je stalna točka v večni spremembi stvari. Saj so ti krogi občutili vsikdar »najiskreneje zadoščanje« na politiki, katero je tiral — tudi grof Gočsa. Sedaj seveda morajo z zadoščanjem pozdravljati odstop grofa Gočasa, da bodo mogli njegovega naslednika — zadoščanjem pozdravljati.

Ali nečemu moramo vendar oporekati. Izjavi namreč, da je le obžalovati, da je do odstopa grofa Gočasa prišlo še le sedaj, ko je irredentizem prišel do odločilnega upliva!

Vse, kar je prav. Tu bi se hotel irredentizem pisati le na račun grofa Gočasa. To je krivica. Irredentizem se vzgojeli in negovali že predniki grofa Gočasa, izlasti pa se v tem velik njegov neposredni prednik. Grofu Goču morejo Schwarz Gelberji očitati le to, da je dalje ohranjal kar je našel. In kar je našel grof Goča, se je razvijalo ob neprestani in neporušni benevolenci z Dunaja doli, tako, da je pojem »avstrijski patrijotizem« postal sinonimen s pojmom: tlačenje in proganjanje Slovanov v Primorju. Naj se torej ne vali krivda le na eno osebo, kjer je toliko krivcev.

Še nekaj moramo izjaviti danes. Med možmi, ki prihajajo v počtev kakor eventualni nasledniki grofa Gočasa, je tudi Simonelli, sedaj visok uradnik na ministerstvu za notranjo stvar. Konstatujemo, da je bil Simonelli vsikdar veren pristaša tiste stranke na Dalmaciji, ki je bila zapisala avtonomijo na svojo zastavo, in se je zato tudi imenovala avtonomska. Ta stranka je imela torej program, dijanetralno nasproten programu Hrvatov, ki streme po združenju Dalmacije s Hrvatsko. Nekdanja stranka dalmatinskih avtonomašev pa je danes identična z radikalno italijansko stranko. K tej stranki pripada po vsej logiki tudi g. Simonelli, kandidat za mesto namestnika v Trstu.

Dr. Koerber zopet govoril.

Naš minister-ki predsednik dr. Koerber je mož lepših govorov in še lepših programov. Če bi on res tako vladal, kakor govori, mogli bi biti avstrijski narodi z njegovo vlado zadovoljni in minister Koerber bi bi slavljen državnik. Sedaj je zopet govoril v Lovu in sicer zopet — lepo govoril. Za danes podamo v glavnih potezah govor, v katerem se je na obedu z hvalil za napitico deželnemu glavaru, u grofu Badeniju. Jutri napišemo nekoliko pripomb.

V svojem govoru je ministerski predsednik Koerber obžaloval, da se ne more zahvaliti za napitico v poljskem jeziku ter je povdarjal, da bi morali pač zasti uradniki po več deželnih jezikov. Velike važnosti bi bilo za mir v državi, ako bi ista imela na razpolago veliko število uradnikov, veščih več jezikov.

Očitno se nam je, nadaljeval je minister, da smo omogočili avstrijskim dijakom, ki dovršajo zagrebško vseučilišče, vstop v avstrijsko državno službo, ako napravijo prej dopolnilni izpit avstrijskega prava. Mi smo bili k temu prisiljeni, ker nismo imeli zadostnega števila prosilcev za uradniško službo v Dalmaciji. Mnogokrat se je dalo oblastnjam naročila, naj uradnike opozore na posebne ugodnosti, katere bodo uživali, ako se nauče hrvatskega jezika ter gredo v Dalmacijo. Niti en uradnik se ni prijavil; obrnili smo se tudi na vseučilišča, naj bi se na to opozorilo dijake, od katerih se morajo mnogi boriti za svojo bodočnost, toda tudi tukaj brez najmanjšega vpeha. Ker potrebujemo uradnikov, ni bilo druge pomoči, kakor da smo se odločili za odredbo, ki je bila tako zelo kritikovana; toda narod ima pravico, da se mu uradni posli opravljajo. Jezikovno vprašanje je postalo

glavno vprašanje v državi in radi tega se je parlament izročilo obstrukciji.

Toda sedanja vlada si je v svesti, da ni žalila nobene v Avstriji živeče narodnosti. Mnogo se nam v tem oziru krivično podtika, mnogo je tudi v tem oziru popolaoma neosnovanega. Ako se nas pa vpraša, zakaj da ne izvršimo tega ali onega, tedaj odgovorimo ponavljaje naš program, kateremu ostanemo vsikdar zvesti, to je, da hočemo vedno delovati za sporazumljenje, ako se hočejo pripravljati narodnosti res sporazumeti. Toda mi nečemo na noben način podeliti enostranskih narodnih koncesij.

Tako smo v Opavi in Tešenu zadovoljili kulturni potrebi dveh narodnosti, ki imajo do tega pravico. Ako se pa pripeti, da se te šole sprejmejo nekako v mehizem narodnega boja, tedaj moram povdarjati, da bo demo pričeli reakcijo, da stopimo takim poskusom odločno nasproti, ker je naša resna dolžnost, da ne kratimo tudi posestnega stanja Nemcev.

Drobne politične vesti.

Italijanski dijaki v Inomostu. Iz Tridenta poročajo, da so italijanski vseučiliščni dijaki pričeli agitacijo za zgradbo italijanske društvene hiše v Inomostu. Že v prvih dneh je bilo v to svrhu podpisanih 12.000 kron.

Švoboda na Pruskem. Iz Poznania poročajo, da je pruska vlada ukazala zapreti ondoto višjo deklško šolo, ki je privaten katoliški zavod gospiće Eskovske in to radi tega, ker se je na zavodu učenke skrivaj poučevalo tudi v poljskem jeziku.

Smrt bivšega sultana Murada. Iz Carigrada poročajo, da je smrt bivšega sultana Murada V. napravila v sultanovi palači globok utis, ker je pokojnik umrl ravno pred 31. agustom, ob 28. obletnici njegovega odstavljenja od vladarstva, oziroma zasedanja prestola po sedanjem sultanu Abdul Hamidu II. Smrt Murada V. utrdi položaj sultanov v mohamedanskem svetu, ker je mladoturška stranka in so tudi drugi sultanovi nasprotniki smatrali odstavljenje Muradovo nezakonitim ter so dvomili o zakonitosti Abdul Hamida kakor kalifa.

Domače vesti.

Vladika Strossmayer bo slavil poutnjem, v nedeljo 4. t. m., devetdesetletnico svojega rojstva. Na Hrvatskem, izlasti v Dja-kovem se delajo velike priprave za proslavo tega za vse Slovanstvo znamenitega dne. Strossmayer ljubi vse Sloane brez izjeme, zato ga pa tudi vsi Slovani smatrajo svojim.

Štiridesetletnica učiteljevanja. Prihodno nedeljo 4. septembra bo praznoval g. nadučitelj Fran Waišel v Hrušici pri Podgradu 40 letnico svojega učiteljevanja. Tri leta je g. Waišel služboval v Zagrebu na Kranjskem, a od leta 1867 naprej pa v Hrušici. Naše čestitke!

Dogodki v Riemanjih. Iz Riemanj nam pišejo: Minoli ponedeljek proti večeru se je vršil tu pogreb neke ženske iz Loga (vasica pod Riemanji). Odkar je bil dal tržaški škof Nagel zapreti tukajšnje cerkev, je to prvi veliki mrlič iz Loga, ki šteje 40 hiš. Pogreb je bil civilen in ga je vodil, kakor navadno, župan riemanjski, Ivan Bardon, ob asistenci srenjskih poglavarjev. Med spravodom je pa svirala domača godba. Zvonovi so seveda še vedno v »Rimu«.

Uljudno, svobodomiselnost in — nemško! Koroški Slovenci pripravljajo nekje javen shod in »Grazer Tagblatt« je v silajjezi. V tej jezi zahteva, naj vlada prepove ta shod, ker — tudi koroški Nemci ne prirejajo shodov! A, za slučaj, da vlada ne prepove shoda, grozi vsenemško glasilu: za posledice, ki nastanejo, bodo morali nositi odgovornost poklicani faktorji!

Na to jezo in na te grožnje pripominja »Süddeutsche Presse« prav umestno: Ker Nemci nimajo shodov, naj jih tudi Slovenci nimajo — to je jako uljudno! Vlada mora prepovedati shod — to je jako svobodomiselnost! Sicer bo tekla kri — to pa je zelo — nemško! Sramota nad take nasprot-nike!

Kakoršna setev, takošna žetev. Minole nedelje so postavili v Celju temelj novi protestantovski cerkvi. Ta dan so proslavili, to se umeje, po svoje! Pred spomenikom cesarja Jožefa — čegar spomin naši Prusjaki zlorablajo in profanirajo na brezmejno drzen

in nesramen način — je množica Prusjakov kričala »heil dem deutschen Kaiser!« in je položila na spomenik venec s trakovi v velikonemških barvah. — Te slavnosti se je udeležilo tudi oboje c. kr. okrožnega sodišča s pred-edaikom pl. Wurmserjem na čelu in c. kr. okrajnega glavarstva, a fotograf, ki je fotografiral ves ta prizor v čast in slavo velike matere Germanije, ta fotograf je bil namješčen — v uradnih prostorih c. k. okrajnega glavarstva, v prostorih avstrijske politične oblasti!

Mari naj se hujujemo nad Vsenemci? Kaj še! Prav stokrat tepe bi bili, ako bi ne uživali zlate svobode, ki jim jo nudi avstrijski sistem! In naj se li hujujemo nad c. k. uradniki, ki se tudi okoriščajo na tej svobodi za prirejanje velikonemških demonstracij? Tudi ne! Naši Nemci in nemškutarji in c. k. uradniki so prav taki, kakoršne jih hoče imeti avstrijski zmet! Kar sejejo in negujejo umetni možje na Dunaju, to žanjajo — tudi v Celju.

Petindvajsetletnica gledališča »Fenice«. Dne 28. maja 1876 je požar uničil nekdanje tržaško gledališče Mauroner. Iz pogorišča je vzrastle novo gledališče pod imenom »Fenice«, ki je bilo otvorjeno dne 27. avgusta 1879. To gledališče obstoji torej že 25 let. V tej dolgi dobi je odprlo marsikrat tudi nam Slovincem svoje vrata. Sploh je pripoznat, da je lastnik tega gledališča morda najstrpljivejši do nas Slovincem med vsemi lastniki tržaških gledališč.

Predor v hribu Seleve prodrt. — Z Opčin nama pišejo: Včeraj, 1. t. m. predrti so delavci na gradnji bobinjske železnice 1200 m. dolgi predor v hribu Seleve blizu Opčin. Slavnosti se je udeležilo vse uradništvo podjetja Kupka, Orgelmeister in Zupančič, potem delavstvo in mnogo prebivalcev z Opčin. Veličasten je bil obhod po predoru, na čelu mu godba. Oba vhoda bila sta okrašena zelenjem in zastavami, med katerimi mnogo slovenskih. V predoru je bilo postrojenje vseh navzočih, posebno delavstva. Čulo se je tudi par naspitne od strani oseb podjetja, kakor tudi delavstva na adresi podjetništva, posebno na osebo obšeprijubljene gospoda podjetnika Zupančiča.

Vsa čast našemu zavednemu delavstvu, ki se je pokazalo na vsaj slavnosti pristno narodno, o čemer so svedočile naspitnice in gromoviti in viharji »Sava« in »Živio« klic.

Sivorjev.

Dijaško podporno društvo v Pazinu bo imelo dne 15. septembra ob 4. uri popoldne svojo redno glavno skupščino v prostorih »Hrvatske čitavnice« v Pazinu in z nastopnim dnevnim redom: a) poročilo o delovanju odbora; b) poročilo blagajnika; c) eventualni predlogi. Gg. členi so uljudno vabljeni na to skupščino.

O tem društvu nam pišejo dalje:

Dijaško podporno društvo v Pazinu začelo je delovati z letom, ko je bila ustanovljena tamošnja hrvaška gimnazija, t. j. leta 1899 v avgustu. Koj prvega šolskega leta, ko je bil odprt I. razred, je isto izdalo dijakom podpor v znesku 9001 K 85 st.; drugoga leta 15841 K 29 st.; tretjega 14042 K 27 st.; četrtega 15620 K in v petem letu že 19293 K 74 st.; torej da sedaj vega skupaj ogromno svoto 73799 K 15 st., katere je vrlo podporno društvo nabiralo kakor marljiva čebelnica po slovenskih in hrvaških pokrajinah. — A sedaj, ko se odpre na hrvaški gimnaziji šestí razred, je zaloga pošla in društvo trka na naše rodoljubne duri za nadaljne milodare, drugače bo mnogo nadarjenih, a siromašnih dijakov primorano zapustiti zavod ter vrniti se na svoje domove. — Vse hvale vredno je torej, da se je vrlo pevsko društvo »Zrinjski« v Dekanijah v pravem trenutku odločilo zbirati močni prirediti koncertno veselico, katere ves dobiček je namenjen dijaškemu podpornemu društvu v Pazinu. Kdor le more, naj istega dne poleg v prijazne Dekane, kjer dobi za male novce lepe, prijetne zabave, a ob enem stori veliko delo usmiljenja v prospeh naroda našega v tužni Istri. Vsakemu, kdor-koli čuti kolikaj rodoljubja, kličemo:

»Odprí srcé, odprí roké,
Očiraj bratovske solzé«.

Pevsko društvo »Zarja« v Rojani vabi na veliko veselico, ki jo priredi v nedeljo, dne 4. septembra o priliki obletnice blagoslovljenja društvene zastave in prostorih »Konsumnega društva« v Rojani.

Vpored: 1. Gutšchy: »Tamburica«, tamburaški zbor. 2. I. pl. Zajc: »Slava

del«, možki zbor. 3. Tomašek: »Sadka misli«, tamburaški zbor. 4. J. Laharnar: »Le pevaj!«, mešan zbor. 5. Farkaš: »Srečan imendan«, tamburaški zbor. 6. H. Vogrič: »Labko noč«, možki zbor. 7. V. Švigin: »Kolo«, tamburaški zbor. 8. E. Adamič: »Ptička«, mešan zbor. 9. A. Gerbec: »Šopek narodnih pesmi«, tamburaški zbor. 10. Jaka Štoka: »Ne klči vraga«, veseloigra v enem dejanju.

Na tej veselici nastopi društveni tamburaški zbor. — Petje in tamburanje vodi društveni pevovodja g. A. Gerbec. — Zčetek veselice ob 5. uri popoldne. — Ustopnina 20 nvč. (40 stotink).

Ker ima društvo sedaj velike troške za vzdrževanje tamburaškega zbora, upa društveni odbor obilne udeležbe od strani slav. nega občinstva. Preplačila se bodo hvaležno sprejemala.

Pevsko-bralno društvo »Zrinjski« v Dekanijah, vabi na koncertno veselico, ki bo v nedeljo 4. septembra t. l. ob 4 in pol popoldne v dvorani »Konsumnega društva«.

Vpored: 1. »Naša sreča«, koračnica, udarajo tamburaši k. s. izobr. društva. 2. Nagovor. 3. Laharnar: »Pri zibelci«, poje mišani zbor društva »Zrinjski«. 4. Macak: »Domači glasovi«, potpuri, udarajo tamburaši k. s. izobr. društva. 5. Gregorič: »Zname-nje«, deklamacija. 6. * * a) Kdaj moramo piti, b) Hišica očetova in c) Kukavica, poje mešani zbor društva »Svoboda«. 7. Farkaš: »Tiha noč« in »Tko je rodjen Hrvat«, udarajo tamburaši in dijaki. 8. Adamič: »Ptička«, poje mešani zbor društva »Zrinjski«. 9. »Pravica se je izkazala«, vesela igra. 10. Necke: »Ob Neapeljskem zalivu« valček za gosli, bugerje in berde, svirajo dijaki. 11. Kuret: »Pozdrav«, poje mešani zbor društva »Zrinjski«. 12. Katkič: »Kolo«, potpuri in Brož: »Ljubim te«, mazurka, udarajo tamburaši k. s. izobr. društva. 13. Srečkanje na tri dobitke. 14. Svobodna zabava.

Pri veselici sodeluje pevsko-bralno društvo »Svoboda« iz Sv. Antona in tamburaški zbor »k. s. izobraževalnega društva« v Dekanijah.

Vstopnina na veselico 40 stot.; srečke po 16 stot. Ker je ves čisti dobiček namenjen dijaškemu podpornemu društvu v Pazinu, se radodarnosti ne stavljajo meje.

NB. Veselica se bo vršila ob vsakoršnem vremenu.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu sta nabrala gg.: Jerišević Josip in Kobal Fran v konsumnem društvu pri Kronezu sv. M. M. zgor. 12 K 7 st., Verša I., ker se ni mogel vdeležiti velike veselice 1 K, Slovenska čitalnica v Škledaju mesto venca na krsto nepozabnemu svojemu udu g. Mihaelu Mazlu 5 K. — Lepa hvala.

Blagajništvo.

Z malega izleta. Pišejo nam: Oaim meščanom, ki običavajo hoditi ob nedeljah in praznikih v okolice, priporočamo, naj ne zamude prilike obiskati društveno krčmo v Trebach. Prošlo nedeljo se nas je vzdignila četvorica preko Rjann, Konkonela in Ban, v Trebče. Do vrha je res malec težavna pot, osobito za one, ki niso navajeni hoditi v hribove. Izplača pa se tak izletič, ker se človek navzije svežega zraka. V Trebach smo popili čašo izvrstnega črnca in nekaj zagriznili. Reči pa moramo, da smo bili s pijačo in jedjo popolnoma zadovoljni. Postrežba je najboljša in cene zmerne — česar se ne najde povsodi.

Trebenško gospodarsko društvo odpre v kratkem svoje nove krasne prostore, nasproti hiše gospe Štrukljeve. Tam bo, sraven mnogih postranskih prostorov, tudi lepa, kraju primerca dvorana. Ne pozabite torej, obiskati naših Trebencev in osobito društvene krčme. Iz Trebč smo jo ubikali čez hrib v Kolonjo, k Matevžu.

Že na vrhu so nam udarjali na ušesa, mogočni glasovi možkega zbora »Na vrelu Bosne«. Pevali so namreč pri Matevžu vrli »Slavaši« iz Sv. M. M. spodnje.

Dospeski na vrt društvene krčme smo vdobili, zraven popolnega zbora »Slave« tudi lepo številno mestnih Slovanov.

Ob divni narodni pesmi in ob čaši rujnega vinca smo se odpočili ter častitali ne utrudnim »Slavašem« na njih požrtvovalnem delovanju za širjenje narodne zavesti.

Nečesa ne smemo zamolčati. Bolelo nas je namreč, da nismo imeli prilike videti na lepi zabavi — niti vseh pravkov iz Kolonje!

Hribovec.

Nov brzovlak Dunaj-Trst. S 1. majem 1905 uvede južna železnica nov brzovlak med Dunajem in Trstom, ki bo postajal le na šestih postajah ter prevažal to dolgo pot v devetih urah. S tem hoče južna železnica tekmovati z novo državno železnico Trst-Sv. Andrej-Dinaj, kjer se bo treba voziti 13 ur.

Umor ali Samomor? Blizo Studenega pri Postojni so našli v torek nekega Andreja Šibca iz Hraš mrtvega s prerezanim vratom in trebuhom. Bizo njega je ležala britva. Stver preiskave bo, da pokaže, se je li izvršil umor ali samomor?

Deček v cevi. Na bivšem škrljškem posestvu v Vodmatu v Ljubljani, kjer zidajo sedaj več novih hiš in gradi mestna občina tudi kanale, je poskušal neki deček zlezti v tam ležečo cev; a ko je prišel do srede — ni mogel na naprej ne nazaj. Na upitje so pritekli delavci, ki ga pa tudi niso mogli rešiti iz cevi ter so jo morali konečno razbiti.

Zlato ovratno veržico z demantom, je včeraj neki tukajšnji zlatar izročil policiji skemu čistijslu Juriju Titzu. Povedal je, da je vkupil veržico dne 17. m. m. od neke ženske. Izročil jo je funkcionarju, ker se boji, da je ona veržica morda ukradena.

Neznan tat je gospodu Eliji Brajak, ki stanuje v ulici Gasparo Stampa, ukraden par ubanov vrednih 24 kron. G. Brajak je včeraj prijavil tatvino na policiji. Tatvina je bila izvršena maj seljenjem iz enega stanovanja v drugo.

Zasačen tat. 35-letni krošjar Alojzij Petras, stanujoči v ulici del Torrente sr. 40 je včeraj popoldne v trgovini z manufakturnim blagom gg. Tolentini in Divescovi, ki se nahaja na borzarnem trgu, ukraden komad barbenta, vredna 21 kron. A ravno ko je hotel pobegniti z ukradenim blagom, ga je zasačil g. Fran Divescovi ter ga izročil redarjem, ki so ga odvedli v zapore.

Kličite zdravniško pomoč o pravem času! Neki 10 letni deček se je bil pred nekoliko dnevi ranil na levi nogi. Ni on sam in potem, sveda, tudi nikdo drugi se ni menil za to, kamoli da bi bil kdo mislil na kako nevarnost. Sedaj pa je življenje dečkovo v veliki nevarnosti, ker se z zdravniki boje, da nastopi zastrupljenje krvi.

Razne vesti.

Velik požar. Iz Manile poročajo, da je požar uničil mesto Binan v okraju Laguna. Več sto ljudi je zgorelo; 50.000 ljudi je pa brez strehe.

Cerkev se je zrušila. Nova protestantska cerkev, ki jo gradijo v Hódmező-Vasarhelyju na Ogrskem in ki so jo hoteli posvetiti dne 1. oktobra t. l., se je te dni zrušila. Škoda znaša 80.000 kron.

Gospodarsko.

Mestna hralnica v Kamniku. V mesecu avgustu je 165 strank vložilo K 31.809,66, 187 strank vzdignilo K 20.348,50, 11 strankam izplačalo se (Dane na četrti strani.)

Dvorana za sodne dražbe v ulici Sanitá št. 23—25.

Uradne ure (samo ob delavnikih) od 8. do 12. predp. in od 4. do 7. popoldne.

DRAŽBE:

ki se višjo od dne 27. avgusta t. l. naprej:

Predmeti, ki se bodo prodajali na drobno ali pa v posameznih kosih so: barvan sateu, batist, perkal, fuštanj, plašči za gospe, sukno za moške obleke, volneno blago za ženske obleke, modereci, preproge, srajce za moške in ženske, spodnje blače, pogrinjala za postelje itd. itd.

Mož, vdovec, z več tisoč kron gotovine in velikim poznanjem v Trstu, se želi združiti z solidno, kakoršno koli obrtjo ali dobrim podjetjem, v mestu ali v okolici. — Ponudbe je pošiljati na upravo tega lista pod naslovom: »Gotovo bitje 49«.

Sprejemem

kmeta (kolona)

poročenega brez otrok, s plačo K 60.— na mesec in 1 poličem mleka vsak dan. Stanovanje prosto.

Andrej Štolfa,
Trst, ulica Giulani 34.

Išče se dečka-vajenca za manufakturno trgovino v ulici Belvedere 32.

M. GAL Trst, Corso 4

LASTNA SPECIJALNA DELAVNICA za zdravilne pasove, trebušne preveze, elastične nogovice in modre, ortopedični aparati, aparati za vzravnavanje života, pasovi za popek, sospenzorji. — Naročbe se izvrše po meri. — **PREDMETI ZA BOLNIKE.** Največa solidnost.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A. (v lastni hiši)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Dustrovan cenik brezplačno in franke

TOVARNA POHIŠTVA

Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton štv. I. po zelo nizkih cenah.

F. PERTOT, urar, v TRSTU

ul. delle Poste 9, palača Galatti (zadej Narodnega doma)

Prvi slovenski urar.

Ima velikansko zalogo ur vseh vrst iz najsloviteljših tovarn. Veliki izbor zidnih ur, koje daja tudi na obroke.

Priporoča se svojim slovenskim rojakom!

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovejših zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spričevali.

I. SERRAVALLO

Trst.

je hip. posojil K 12.200.—. Stanje hranilnih vlog K 1.071.512.49. Stanje hipoteknih posojil K 794.549.21. Denarni promet K 124.458.10.

Trgovina.

Borzna poročila dne 1. septembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.03—19.05, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.65 240.—, Francija K 94.90—95.05, Italija K 94.90 — 95.05 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.15—117.30, nemški bankovci K —, avstrijska ednota rent K 99.20 — 99.50, ogrska krona rent K 97.— 97.25, italijanska rent K 102.1/2, 103.1/2, kreditne akcije K 649.— 651.—, državne železnice K 637.— 639.—, Lombard K 68.— 90.—, Lloydove akcije K 68.— 69.—, Srečke: Tisa K 323.— 327.—, kredit K 460.— do 472.—, Bodenkredit 1880 K 304.— 314.—, Bodenkredit 1889 K 296.— 303.—, Turške K 130.— do 132.—, Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popoldne.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.15	100.20
" " v srebru	100.15	100.15
Avstrijska renta v zlatu	119.10	119.10
" " v kronah 4%	99.30	99.30
Avst. investicijska renta 3 1/2%	91.10	91.10
Ogrska renta v zlatu 4%	118.85	118.80
" " v kronah 4%	97.10	97.10
" " renta 3 1/2%	89.10	89.10
Akcije nacionalne banke	1613 —	1615 —
Kreditne akcije	649.25	648. —
London, 10 Lstr.	238.65	239.67
100 državnih mark	117.12 1/2	117.15
20 mark	23.44	23.44
20 frankov	19.03	19.03
10 ital. lir	94.95	94.95
Cesarski cekini	11.34	11.34

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 98.52 5%, italijanska renta 103.85, španski exterior 87.87 akcije otomanske banke 549.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske, državne železnice, Lombardi —, unificirana turška renta 87.52 menjice na London 252.50, avstrijska zlata renta 102.70 ogrska 4% zlata renta 206.95, Länderbant —, turške srečke 125.50, parizka banka 11.87, italijanske meridijske akcije —, akcije Eo Tinto 13.67. Trdina.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88 1/2, Lombardi 3 1/2, srebro 26 1/2, španska renta 87 1/2, italijanska renta 103 —, tržni uskont, 2 1/2, menjice na Dunaju 24.25 dohodki banke 92.000 izplačila banke —. Trdina.

Tržna poročila 1. septembra.

Budimpešta. Pšenica za oktober 10.37 do 10.38; za april 10.88 do 10.69 Rž za oktober 7.92 do 7.93; za april 8.26 do 8.27 Oves za okt. 7.17 do 7.18; za april 7.46 do 7.47 Koruza za september 7.41 do 7.42, za maj 7.30 do 7.40.

Pšenica: poučbe srednje; povpraševanje slabotno, mrtvo. Prodaja 24.000 meter stot, komaj vzdržano. Druga žita mrtvo. Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 53 kg 45.50 frk, za dec. 46.25.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za september 37 1/2, za dec. 37 1/2, za marec 36 1/2, za maj 39 — vzdržano. — Kava Rio navadna loco 36—37, navadna rečna 35—40, navadna dobra 41—43.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za sept. 21.85, za oktober 22.35, za dec. 22.10, za januar 22.20, za maj 22.10, za avgust 22.20, stalno. — Vreme: oblačno.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpilo, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Melapilo promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 10 1/2, Sh. Java 11 1/2, r.h. Slabotno.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, 5 stotnik znižanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.40, rž za okt. 15.50, za november-december 15.50, za nov. februar 16.50 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22.40 za okt. 22.65, za november-december 22.85, za november-febr. 23.45. (mlačno). Moka za tekoči mesec 30.25 za okt. 30.60, za nov. december 30.90, za november-februar 31.15 (mlačno). Repično olje za tekoči mesec 48.75, za oktober 48.75, za nov. december 49.— za januar-april 50.25 (mirno). Spirit za tekoči mesec 43.25, za okt. 43.75 za nov. december 49.— za januar-april 49.25 (mirno). Sladkor surov 88° usn. nov 26 — 26 1/2 (mirno), bel. za tekoči mesec 29 1/2 za okt. 30 1/2, za okt.-jan. 31 1/2, za januar-april 31 1/2 (mlačno) rafinirani 61 1/2—62 Vreme: dež.

Loterijske številke izžrebane dne 31. avgusta:

	Bizo	76	71	27	84	40
Inomost		20	72	71	17	77

Srečkanje 22. oktobra 1904.

Srečke po K 1. c. kr. dnn. polic. loterije 1500 dobitkov, mej katerimi 100 glavnih v skupnem znesku K 50.000. Glavni dobitki K 25.000, 5000, 1000 se na zahtevo izplačajo v gotovini po odbitku 10% postavne pristojbine. Srečke se prodajajo v vseh menjalnicah, tobakarnah in loterijah. Vsak kupec srečke vdobi brez plačila in franco izkaz srečkanja. Ces. kr. policijske loterije pisarna, Dunaj I., Schotterring 11 (Policijsko poslopije.)

Svoji k svojim!

M. Stoppar v Trstu

ulica S. Giacomo 7 (Corso)

priporoča svojo novo

preurejeno pekarno in sladčičarno

Vsakovrstno sladčice ter 3 krat na dan svež kruh raznih vrst.

Tu- in inozemska vina v buteljkah.

Vse naročbe franko na dom. Pijače v ledu.

KONSTANTIN RUBINIK

Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.

Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekosljivo plinove mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo.

Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso štv. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in

žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in

zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Zaloga obuvala in čevljarški mojster

Josip Stantič

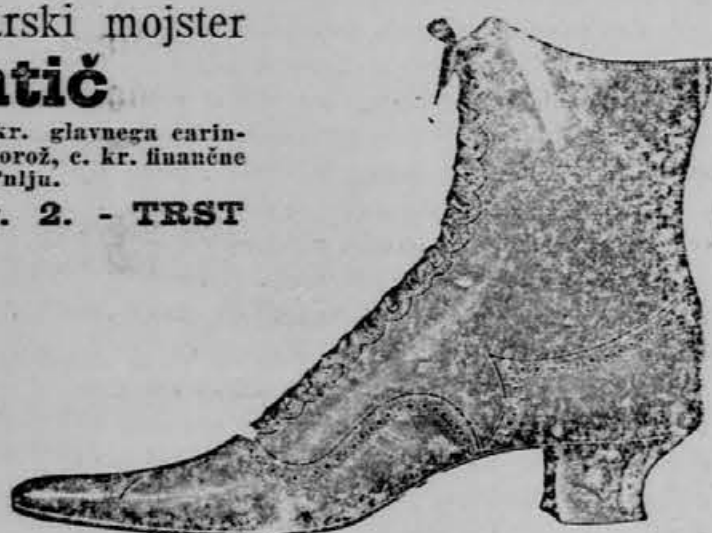
zalagatelj e. kr. redarstvene straže, e. kr. glavnega carinskega urada in skladišč, e. kr. priv. lloyd. orož, e. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulju.

TRST. — Ulica Rosario štv. 2. — TRST

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljša voščila (biks) —

Cene nizke. Postrežba točna.

Združeno avstrijsko parobrodno delničarsko društvo

TRST. (Avstro-Amerikanska proga). TRST.

Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike

meji Trstom in Novim Jorkom.

Hitri in elegantni brzoparobrod

GIULIA

6500 ton. odpluje dne 7. septembra v Novi York.

Potnina znaša III. razred K 180.—, II. razred K 250.—, I. razred K 300.—.

Potrežba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniška služba. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.

Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

V kratkem se otvori prodajalnica z manifakturnim blagom

Severij Lockmer

na trgu sv. Jakoba (pred cerkvijo)

z velikim izborom drobnarij, platenine, kotenine, fuštanja, srajc, zapestnic, kravat, kakor tudi bombaža, volne in predmetov za ženska ročna dela.

Pekarna in sladčičarna

FRAN MILLANICH

Trst. — ulica Commerciale 7 — Trst.

Trikrat na dan svež kruh vsake vrste. Raznašenja na dom. Sprejema naročbe na sladčice itd. o priliki poroč in krstov.

Najugodnejše cene.

Tomasoni Ulisse — Trst

slikar-dekorater.

Sprejema delo na deželi. — Dekoracije sob s papirjem. Slikanje sob in napisov v vseh slogih in na vse načine. Ponarejen les in marmor. Barvanje pohištva, podov itd. — Vse po zmernih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ul. Ugo Foscolo 19.

IVAN JANCAR

tehnični koncesionirani zobozdravnik v Trstu, ul. Torrente 32 II. n.

Delavnica za umetno zobovje. Izvršuje popolno zobovje iz kaučuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah. Cene zmerne. Sprejema od 8—6. pop.

Guerino Marcon, ul. Tivarnella 3.

Priporoča svojo zalogo oglja in drv, ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno. Pošiljanje na dom. Telefon št. 1664.

Ang. Martelanc

Skladišče ulica Chiozza 8

Med iz zahodne Indije popolnoma pristen in čiščen . . . kg. po K 1.20

Sir planinski, polnomasten, jako okusen kg. po K 1.60

Perutnina (kokoši, race itd.) lastne kuroreje v Barkovljah, po velikosti, komad od 1 krone naprej.

Za pristnost svojega blaga prevzamem popolno garancijo.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča svojo zalogo oglja, drva, premoga in drugo razno kurjavo ter petroleje. Pošiljanje na dom. Josip Muha, ulica Cavana (uhod ulica Cavazzani št. 3).

Drogerija

GUSTAV MARCO

ulica Giulia št. 20.

Droge, barve, pokostj, petrolej, čepiči, ščetke, mila, parfumi itd. itd.

Zaloga šip in steklenin.

Od danes naprej pa do 15. septembra t. l. se izvažajo od poznatega umetnika G. Giotto Bianchini Vittorio v mojem dobro poznanem

fotografičnem ateljerju

ulica Gasparo Stampa 7.

(zadej stare cerkve sv. Antona) razven navadnih fotografičnih izdelkov tudi oni na temen ali svetel porcelan (fotomalte) v barvah, kakor tudi najmodernejše slike.

CENIK:

6 slik „Secesija“	K 1.60
6 „ „Vizit“	2.40
6 „ „Marjeta“	3.80
6 „ „Kabinet“	5.80

Fotomalto:

1 slika na kodino	K 1.20
1 „ „ srebro	3.20
1 „ „ zlato (6 karat)	5.20

Spoštovanjem

Karlo Pittoni.

Anton Skerl

mehanik

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijaliteta:

Priprave za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se prodajajo vsi predmeti tudi na mesecne obroke.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

trdke

XX EDVARD KALASCH XX

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vs vrste rept, zastavnih pisem, priporočil, komunalnih obilgacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu krebanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptnje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapise kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavečje.

Bekompt in inkasno mesto.

Daje predajme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borzna naročila.

Podružnica v Spiljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzigaja.

Promet s čeki in nakaznicami.